

Parochiespiritualiteit

Jaargang 21 | nummer 2 | september 2025

Centrum voor Parochiespiritualiteit

Heyendaalseweg 300

6525 SM Nijmegen

Tel: 024 - 35 58 029

E-mail: cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

Website: www.parochiespiritualiteit.org

Versijnt tweemaal per jaar

Samenstelling: Jim Schilder, Tim Schilling,

Mirjam Spruit (stafmedewerkers CPS)

Volg ons

op FaceBook

en op X
(Twitter)

IN DIT NUMMER

Spiritualiteit	2
Webinar	2
Intervisie	2
Recensies	3
Leeskring	4
Paus Leo XIV en meer	4
Missionaire parochie	4

Waarheid, maar óók weg en leven

In mijn parochie in Utrecht zien we geregeld nieuwe mensen opduiken. Dan ben ik blij als ze na de viering ook voor een kopje koffie blijven, want dan is er gelegenheid voor kennismaking. Ik ben altijd benieuwd naar wie het zijn en naar hun motivatie om mee te vieren. De redenen variëren. Soms zijn het jonge mensen die online onderzoek hebben gedaan, en die terechtgekomen zijn bij het katholieke geloof. Soms zijn het mensen die katholiek gedoopt zijn, maar op een gegeven moment gestopt waren met kerkbezoek. Soms zijn het mensen, van protestantse huize, die zich aangetrokken voelen door de eucharistische liturgie. En soms zijn het vrienden of echtgenoten van mensen die al langer praktiserend zijn.

Hoewel hun redenen verschillen, heb ik het idee dat de meeste mensen ten dele ook aangespoord zijn door de onzekerheden van onze tijd. Men vraagt zich af: wat moeten we met klimaatverandering, AI, migratie, oplopende polarisatie, de vastgelopen politiek? Alles verandert zo snel tegenwoordig! Het is beangstigend. Je kun je wel voorstellen dat mensen op zoek gaan naar houvast, antwoorden en nieuw perspectief. Blijkbaar hebben de wetenschap en de politiek toch niet alle antwoorden op de problemen van het leven. Misschien, denkt men, verdient de Kerk een nieuwe kans.

Natuurlijk vind ik de komst van nieuwe mensen een mooie ontwikkeling, en geloof ik oprecht dat de katholieke Kerk inderdaad ontzettend veel te bieden heeft – waaronder hoop, gemeenschap, levenswijsheden en toegang tot volheid van leven. Maar we moeten waken voor te simplistische beelden van de Kerk als ‘allesoplosser voor het leven.’ Soms zijn mensen zo hard op zoek naar zekerheid en veiligheid dat ze geneigd zijn om ‘de waarheid’ te reduceren tot een stelsel van leerstellingen en regels. Maar zo simpel is het ook weer niet.

We kunnen er niet omheen dat ons geloof een lastige, mysterieuze, ingewikkelde kant heeft. Jezus noemt zichzelf niet alleen ‘de waarheid,’ maar ook ‘de weg’ en ‘het leven’ (Joh. 14:6). Zijn waarheid is gekoppeld aan het levenspad dat we samen met Hem en onze medegelovigen bewandelen. Vooral in de liefde van God die we delen met onze naasten wordt Jezus’ waarheid geopenbaard en vinden we de veiligheid, geluk en ‘antwoorden’ die we zoeken. Helaas worden lijden en onzekerheid niet uitgebannen, en moeten we bereid zijn om alles los te laten, willen we Jezus volgen, maar zijn levensweg is zeker een mooie en bevrijdende weg. Dat mogen we gerust en met volle overtuiging verkondigen! (TS)

Spiritualiteit

Associé van de Congregatie

Toen pater Pierre-Julien Eymard in de 19e eeuw begon met de Congregatie van het heilig Sacrament, voorzag hij drie takken: mannelijke religieuzen, vrouwelijke religieuzen en een tak van betrokken mannen en vrouwen die niet intreden. De laatste groep bestaat uit mensen die een 'gewoon' leven in de maatschappij leiden, maar zich wel willen verbinden met de congregatie. In Nederland heten zij 'associés'.

Lange tijd kende Nederland geen associés, maar in de afgelopen jaren heeft de gemeenschap in Amsterdam daar verandering in aangebracht. Nu zijn daar twintig associés. Zij hebben een traject afgelegd van voorbereiding en aftasting, en uiteindelijk een belofte uitgesproken. Hun eucharistische spiritualiteit krijgt gestalte in drie thema's: samen bidden, samen leven en samen werken. Met enige regelmaat komen associés en paters bijeen voor verdieping van de eucharistische spiritualiteit. Associés nemen deel aan vieringen en aanbidding, en eten soms mee in de gemeenschap. De invulling van het associéschap verschilt van persoon tot per persoon; een ieder heeft zijn/haar mogelijkheden en voorkeuren. De gemeenschap in Nijmegen kent sinds kort één associé.

Mart Hendriks vertelt in de Sacramentskerk in Nijmegen over zijn keuze voor het associéschap.

Als u belangstelling heeft voor het associéschap, dan kunt u een mail sturen naar Jim Schilder in Nijmegen via jimschilder.cps@kloosterbrakkenstein.nl of naar Aad van Ruiten in Amsterdam via sss.aadvanruiten@gmail.com. Online-informatie vindt u op <https://www.sacramentijnen.nl>. Ook kunt u in de webwinkel van het CPS (dat is opgericht door de Congregatie van het heilig Sacrament) de biografie *Morgen zal het te laat zijn* over pater Eymard bestellen.

Webinar

Nachten van geloof

Donderdag 11 december 2025
Van 20.00 tot 21.15 uur

In de Advent van 2025 biedt het CPS een webinar aan over het thema 'Nachten van geloof'. Met de komst van herfst en winter neemt de nacht een prominentere plek in ons leven in. De dagen worden korter en de nachten langer. Zou 'de nacht' ons iets kunnen zeggen?

De nacht roept veel associaties op: met onder meer duisternis, slaap, dromen, kwaad, onwetendheid, de dood, spoken en nachtdieren. Uit de populaire cultuur kennen we ook 'het uur van de wolf' en *the witching hour*, en uit de katholieke spiritualiteit 'de donkere nacht van de ziel'. In hoeverre zijn zulke begrippen leerzaam en voedend voor ons geloof?

Om hier inzicht in te krijgen, heeft CPS-stafmedewerker Tim Schilling de Bijbel en andere (geestelijke, literaire) bronnen geraadpleegd. Hij deelt zijn inzichten en ervaringen in een webinar, dat ook als bezinning dient voor de Advent. Behalve naar de heilige Schrift verwijst hij ook naar werken van Johannes van het Kruis, Ernest Hemingway en Joan Didion.

Belangstelling? Aanmelding graag via de website van het CPS of via cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

**"On those nights
I was cold-awake and said
my prayers over and over
and tried to pray for
all the people
I had ever known"**

(Ernest Hemingway)

Intervisie

Intervisiegroepen voor vrouwen

7 bijeenkomsten in 2026,
in Nijmegen of Bunnik

Ben je werkzaam in de katholieke Kerk – bijvoorbeeld als projectmedewerker 'missionaire parochie', pastoraal werker of lid van een missionair team of leiderschapsteam – en zoek je ernaar om je professionele handelen te verrijken en je persoonlijke effectiviteit onder de loep te nemen? Zoek je daarbij ondersteuning van andere vrouwen in wat je meemaakt en tegenkomt in de parochie of bisdom? Dan is een intervisiegroep misschien iets voor jou.

Een intervisiegroep bestaat uit vier personen, waarbij de deelnemers ernaar zoeken hun persoonlijke verhouding tot hun professionele functioneren te verbeteren. Het doel is om met 'collega's' te leren van werkervaringen. De deelnemers brengen om de beurt een actuele ervaring/casus in en onderzoeken daarbij de eigen manier van handelen. Intervisie kent een aantal rondes waarin de deelnemers elkaar verhelderende en verdiepende vragen stellen. Dit onderzoek is van wezenlijk belang alvorens tot een analyse of advies te komen. Per bijeenkomst worden er twee casussen besproken.

In 2026 zal er een intervisiegroep van start gaan in Nijmegen (klooster Brakkenstein): 14/1, 11/2, 15/4, 20/5, 16/9, 28/10 en 18/11 2026. En een groep in Bunnik (zaal bij St. Barbara kerk): 15/1, 12/2, 16/4, 21/5, 17/9, 29/10 en 19/11 2026. Op beide plaatsen zijn de bijeenkomsten van 10.30 tot 12.45 uur.

De kosten van het intervisietraject bedragen 475 euro. Wellicht kunnen de kosten vergoed worden door de werkgever.

Begeleider van de intervisiegroep is Mirjam Spruit, stafmedewerker bij het CPS en LVSC-supervisor. (De LVSC is de Landelijke Vereniging voor Supervisie en Coaching). Voor meer informatie: mirjamspruit.cps@kloosterbrakkenstein.nl

Recensie

De eucharistie, paradijs van liefde Eugène van Heyst

Uitgangspunt van het jongste boek van Eugène van Heyst, pater van de Congregatie van het heilig Sacrament en CPS-medewerker, was een tekst van kardinaal Raniero Cantalamessa, bekend van zijn retraites in het Vaticaan. In een vastenmeditatie drie jaar geleden zei Cantalamessa dat de eucharistie onlosmakelijk is verbonden met de heilsgeschiedenis, en wel in drie fasen. “Zij is aanwezig in het Oude Testament als een voorafbeelding; zij is aanwezig in het Nieuwe Testament als een gebeurtenis, en zij is aanwezig in de tijd van de Kerk als een sacrament.”

Op basis van die indeling heeft Van Heyst bij elke fase 22 teksten gezocht en daar een duiding bij geschreven die moet leiden tot “een dieper verstaan van de eucharistie”. Zo ziet hij in het Bijbelverhaal over Mozes en God bij de brandende struik drie elementen: ontmoeting, openbaring en zending; die elementen keren terug in de eucharistie, “een sacrament van Gods aanwezigheid en openbaring” waarbij de gelovige de zending meekrijgt om “Gods bevrijding te verkondigen”. Het boek voert de lezer langs bekende en onbekende teksten uit de Bijbel en van de Kerk, en geeft daarbij vaak een verrijkende uitleg. Voor elk hoofdstukje heeft de Belgische kunstenaar Koen Lemmens een illustratie gemaakt.

Achter in het boek staat een overzicht met de bronnen van citaten die Van Heyst in zijn toelichtingen heeft gebruikt. Dat overzicht is heel geschikt voor verdere verdieping in de eucharistie; veel bronnen zijn online te raadplegen. Het boek is niet verkrijgbaar in de boekhandel, maar wel in de webwinkel van het CPS (vanaf 18 september). (JS)

Recensie

Samen Jongelooflijk **Het Nieuwe Testament als** **ontdekkingstocht bij grote vragen**

In de intro van deze nieuwsbrief schrijft stafmedewerker Tim Schilling over mensen die hun weg (terug)vinden naar de Kerk en dat is natuurlijk verheugend om te horen! Onder hen zijn ook jonge mensen.

Deze uitgave van het Nieuwe Testament is speciaal bedoeld voor vormelingen en (jonge) catechumenen. Het Nieuwe Testament wordt aangevuld met pagina's over twintig thema's die jongeren bezighouden. Bijvoorbeeld ‘Waarom ben ik hier?’, ‘Waar is God als het pijn doet?’, ‘Hoe zorg ik voor goede relaties?’ en ‘Hoe maak ik goede keuzes?’ Veel van de themapagina's gaan over onderwerpen die voortkomen uit de Jongerensynode van paus Franciscus in 2018. Zo wil dit boekje de jongeren helpen om hun weg in het geloof en in het leven te vinden.

De Vlaamse bisschop Lode Aerts zegt over het boek: ‘Dit boek reikt je een kompas aan dat je helpt navigeren door de wirwar van gedachten, gevoelens en beslissingen die het leven met zich meebrengt. Geen kant-en-klare antwoorden, wel een gids die je aanmoedigt om je eigen weg te vinden.’

Verantwoordelijk voor deze uitgave is het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap (NBG) in samenwerking met de Vlaamse Interdiocesane Commissie voor Catechese (ICC) en de jongerenorganisatie Kamino.

Het boek is te bestellen bij de webwinkel van het NBG of in de gewone boekhandel. Een mooi cadeau voor vormelingen of catechumenen! (MS)

Recensie

Katholiek. Het katholieke geloof in **de Lage Landen. Een rondleiding** Jan-Jaap van Peperstraten

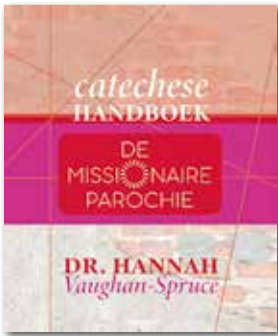
Soms als er iets ontbreekt, moet je het zelf maken. Zo ontstond dit nieuwe boek van priester Jan-Jaap van Peperstraten. Van Peperstraten, voorheen pastoor in Alkmaar en sinds kort pastoor in Etten-Leur, miste in zijn werk met parochianen een boek waarin de leer, historie en praktijk van de Kerk samen gepresenteerd werden. In gesprekken met geloofsleerlingen merkte hij dat mensen niet alleen benieuwd waren naar wat de Kerk *leert* (wat op zich al goed verwoord stond in de catechismus *Youcat*), maar ook naar *hoe je bepaalde dingen doet* (zoals biechten en de rozenkrans bidden), en *hoe de Kerk in de Lage Landen haar unieke karakter heeft gekregen* vanwege de eigenaardigheid van haar geschiedenis. Van Peperstraten besloot zelf het gewenste boek te schrijven, met een heel nuttige publicatie als resultaat.

Zijn boek vat samen de kerkgeschiedenis (zowel universeel als lokaal) en biedt daarnaast inhoudelijke uitstapjes naar de leer en praktijk van de Kerk. In de loop van deze vertelling krijgen we uitleg over Jezus, de Bijbel, de structuur van de Kerk, het liturgische jaar, de sacramenten, de katholieke moraal en meer. De logische opbouw en helderheid van het boek getuigen van Van Peperstraten's achtergrond als filosoof (hij promoveerde in Schotland) en de anekdotes laten hem zien als de herder die hij is. De toon is mild, de presentatie evenwichtig. Hierin vindt de lezer antwoorden op vragen die vaak worden gesteld. Een mooi hulpmiddel voor de pastor en de catecheet en voor hen die het katholieke geloof willen verkennen. (TS)

Leeskring

Catechese Handboek

Online leeskring op woensdagavonden
in 2025 en 2026

In 2025 en 2026 organiseren de Dominicanessen van St. Cecilia voor de tweede keer een online leeskring en gespreksgroep over het 'catechese Handboek'. In dit Handboek staat één van de taken van de catechist centraal, namelijk **het catechese geven**. De leeskring is dan ook bedoeld voor **degenen die catechese geven in de parochie én thuis** (ouders van harte welkom!) of interesse hebben om catechese te gaan geven. Het is immers de uitdaging van elke generatie: hoe geven we de schat van het geloof door aan de volgende generatie?

De auteur van het **Handboek – Hannah Vaughan-Spruce** – heeft zelf veel ervaring met het geven van catechese in een parochie. Op dit moment is ze de verantwoordelijke voor Divine Renovation in het Verenigd Koninkrijk en was ze hoofdspreker op de conferentie *Missionaire Parochie 2023*.

Het boek is ingedeeld in drie delen: 1. de inhoudelijke basisbeginselen van de catechese; 2. de inhoud (wat leer ik mensen?); 3. de methodologie (hoe onderwijs ik mensen?). Naast het lezen van de tekst wordt de lezer ook aangemoedigd om eigen ervaringen met de catechese te overwegen.

De data van de leeskring zijn (telkens van 20.00 tot 21.30 uur):
3, 10 en 24 september, 22 oktober,
5 en 19 november 2025
14 en 28 januari, 11 en 25 februari,
4 en 25 maart, 8 en 22 april, 6 mei 2026
Telkens is er een korte inleiding door een zuster, tijd om in groepen uit te wisselen en een afsluiting met gezamenlijk gebed.

Informatie en aanmelding:
dominicanessensittard@gmail.com

Paus Leo XIV en meer

Pauls Leo XIV is nu een aantal maanden paus. De vraag is altijd bij een nieuwe paus: welke onderwerpen neemt hij van zijn voorganger over en welke (nieuwe) accenten gaat hij zetten. Hieronder een citaat van de huidige paus over de hoofdpunten die hij uit *Evangelii gaudium* van paus Franciscus meeneemt (dit was een belangrijk document over evangelisatie dat paus Franciscus in 2013 schreef) in een toespraak aan de kardinalen op 10 mei 2025:

“De terugkeer naar het primaat van Christus in de verkondiging; de missionaire bekering van de hele christelijke gemeenschap; groei in collegialiteit en synodaliteit; aandacht voor de geloofszin, vooral in zijn meest eigen en inclusieve vormen, zoals volksvroomheid; liefdevolle zorg voor de minsten en de afgedankten; moedige en vertrouwensvolle dialoog met de hedendaagse wereld in haar verschillende componenten en realiteiten.”

Jubileumdag 10 jaar Platform Ignatiaanse spiritualiteit

Zaterdag 20 september 2025
in Amsterdam

Een ontmoetingsdag voor iedereen die zich verbonden voelt met de ignatiaanse spiritualiteit! Voor meer info en aanmelding:
<https://shop.platform-ignatiaanse-spiritualiteit.org/jubileum?ts=1749109811228>

Studiedag over Jongerenpastoraat

Woensdag 22 oktober 2025 in Den Bosch
Deze dag is bedoeld voor iedereen die werkzaam is in het pastoraat en biedt een gelegenheid om meer te leren over de groeiende interesse van jongeren in het katholieke geloof. De dag wordt georganiseerd door Jong-Katholiek, de jongerenafdeling van het Secretariaat van het Rooms-Katholiek Kerkgenootschap (SRKK). Voor meer info: info@jongkatholiek.nl

Missionaire parochie

Tweedaagse conferentie

12 en 13 maart 2026 te Veenendaal

Er vindt in het voorjaar van 2026 een tweedaagse conferentie plaats over 'de missionaire parochie'. Voor de vijfde keer wordt deze conferentie georganiseerd en het is de tweede keer dat die twee dagen duurt! Kom daarom met zoveel mogelijk mensen uit je parochie, dat helpt om ook na de conferentie met de thema's aan de slag te gaan. Maar ook als je niet veel medestanders hebt in de parochie, ben je van harte welkom!

Hoofdspreker is opnieuw de Canadese priester **fr. James Mallon**, een veelgevraagd spreker over evangelisatie en parochievernieuwing. We zijn nu bijna vijf jaar verder: waar staan we nu? Welke vruchten zien we? Wat ging goed en waar lopen we tegenaan? Daarnaast zal ook **zr. Theresa Anne Knuth OP** op het hoofdpodium een inleiding verzorgen.

Het thema van de conferentie is: **“Vaar nu naar het diepe en gooi uw netten uit voor de vangst.”** (Lc 5, 4) Deze passage uit het evangelie van Lucas zal de leidraad zijn van het programma. De conferentie zal ruimte bieden om dit thema uit te diepen – in de plenaire inleidingen, de diverse seminars, ervaringsverhalen, en de ontmoeting en uitwisseling met andere parochies uit binnen- én buitenland.

Op deze tweedaagse conferentie is er veel meer ruimte voor **SEMINARS** dan op de eendaagse conferenties. Denk aan seminars over hoe **de sacramenten-voorbereiding** op een missionaire manier aan te pakken, **diaconie en de missionaire parochie** en **gastvrije digitale communicatie**.

Folders en posters zijn aan te vragen via info@missionaireparochie.nl
Voor informatie en aanmelding (tot 1 december geldt een vroegboekorting): www.missionaireparochie.nl

